REGION KRONOBERG

LSG Patientsäkerhet
Informationsbrev nr 1 2026
patientsakerhet@kronoberg.se

Aktuellt om patientsäkerhet

Patientsäkerhet är inte något som sker vid sidan av vårdens övriga kvalitetsarbete. Det är en del av det vi gör varje dag för att skapa en god vård. I mötet med patienten, med kollegor, i våra arbetssätt och i hur vi lär av risker, avvikelser och det som fungerar väl skapas patientsäkerhet. I dessa informationsbrev från **LSG patientsäkerhet**, som kommer ut fyra gånger per år**,** vill vi dela kunskap, väcka nyfikenhet och inspirera till fortsatt utveckling. Genom att sprida erfarenheter och goda exempel brett vill vi ge fler möjlighet att vara delaktiga och bidra till en ännu säkrare vård.

I fokus just nu

Resultat från pulsmätningen om säkerhetskultur finns nu tillgängliga

Säkerhetskultur är en grundläggande förutsättning för patientsäkerhet och ger en bild av verksamhetens vilja och förmåga att identifiera risker, lära av erfarenheter och arbeta för en säkrare vård. Nu finns resultaten från regionens pulsmätning om säkerhetskultur tillgängliga. Du som chef behöver själv lägga in dina resultat i KPA. Resultaten kan sedan användas som underlag för dialog och reflektion i verksamheten för att identifiera styrkor, risker och förbättringsområden. Som stöd i det fortsatta arbetet finns Säkerhetskulturtrappan, ett verktyg som hjälper verksamheter att diskutera sitt nuläge, skapa samsyn och prioritera utvecklingsinsatser.

Läs mer och ta del av materialet här Löf | Säkerhetskulturtrappan

Bro mellan IVA och vårdavdelning stärker patientsäkerheten

Den 1 februari 2027 startar Post-intensivvårdsgrupp (PIG), en ny satsning som ska stärka patientsäkerheten och skapa en tryggare övergång från intensivvård till vårdavdelning.

Patienter som bedöms ha en ökad risk för komplikationer efter IVA-vistelsen identifieras med hjälp av ett screeningverktyg och får en individanpassad omvårdnadsplanering för fortsatt vård. En IVA-sjuksköterska följer därefter upp

patienten på vårdavdelningen för att ge stöd till både patient och vårdpersonal samt bidra till att planen fungerar som tänkt. Syftet är att

- Öka patientsäkerheten och minskad risk för återinläggning på IVA.
- Minska mortaliteten och Post Intensive Care Syndrome (PICS) efter intensivvård.
- Tryggare övergångar i vårdkedjan
- Stärkt samarbete och kunskapsutbyte

PIG är ett komplement till den ordinarie vården och ska fungera som en resurs som bidrar med stöd, kunskap och kontinuitet för både patienter och medarbetare. Tillsammans skapar vi ännu bättre förutsättningar för en säker och sammanhållen vård. Vill du veta mer kontakta *Jonatan Bern och/eller Matilda Lundquist på Anestesikliniken Växjö.*

Arbetet för att förebygga vårdrelaterad pneumoni utvecklas

Arbetet med att förebygga vårdrelaterad pneumoni fortsätter i regionens pneumonigrupp och kopplat till regionens pågående arbete med VRI och till handlingsplanen för säker vård. Riktlinjen för att förebygga vårdrelaterad pneumoni har reviderats i enlighet med det nationella dokumentet Vägledning för vårdrelaterad pneumoni och utbildningen i kompetensportalen har uppdaterats. Materialet innehåller rekommendationer om åtgärder som kan minska risken för pneumoni hos inneliggande patienter. Ta del av materialet här:

- Region Kronobergs riktlinje: Att förebygga vårdrelaterad pneumoni
- Utbildning: Förebygga vårdrelaterad pneumoni

Stöd för medarbetare efter allvarliga händelser

När en allvarlig vårdskada eller risk för vårdskada inträffar påverkas inte bara patienten och de närstående. Även involverade medarbetare kan drabbas starkt känslomässigt och professionellt, ett fenomen som ofta benämns ”second victim”. Konsekvenserna kan vara både kort- och långsiktiga och påverka såväl individen som verksamheten. Löf har nu tagit fram nytt stödmaterial som beskriver hur vårdverksamheter kan arbeta systematiskt för att förebygga och hantera dessa situationer. Materialet betonar vikten av ett starkt patientsäkerhetsarbete, tidigt kollegialt stöd genom kamratstöd, tillgång till ytterligare hjälp vid behov samt lärande och förbättring efter inträffade händelser. Samtidigt avråds från användning av psykologisk debriefing. Det nya materialet kan vara ett värdefullt stöd för chefer, verksamheter och medarbetare i arbetet med att skapa en trygg och hållbar säkerhetskultur där både patienter och personal tas om hand när något allvarligt inträffar.

Läs mer och ta del av materialet på Löfs webbplats.

Ändrad dokumentation av residualurin (resturin)

Från och med den 1 december ändras rutinen för dokumentation av residualurin (resturin) i Cosmic. De tidigare benämningarna, resturin, resurin samt bladderscan (värde i lokala analyser) ändras till Residualurin. Det gäller för alla verksamheter i region Kronoberg samt vårdval primärvård och vårdval BUP. Bakgrunden till förändringen är att residualurin fram tills nu dokumenterats på flera olika ställen, journalanteckning, journaltabell och lokala analyser vilket försvårar att få en överblick av värdena. Den nya rutinen innebär att dokumentation av residualurin ska göras i Cambio Cosmic - **Svar provbunden - Lokala analyser – Residualurin.** Som regel läggs ansvarig läkare som svarsmottagare av värdet. Sjuksköterska kan delegeras uppdraget att vidimera och vara svarsmottagare. I sådant fall ska lokala rutiner vara upprättade och kända. Rutiner för bevakning av svar vid frånvaro ska finnas. Vid behov kan sedan en graf visa alla värdena.

- *Värdet Blåsvolym* (när patienten inte kissat innan blåsskanning) dokumenteras som tidigare i journaltabell Omvårdnad – Urinproduktion - Blåsvolym.
- *Urintappningsvolym* dokumenteras i journaltabell Omvårdnad – Urinproduktion – Urintappning (**nytt sökord**).

Rutinen ***Kateterisering av urinblåsa*** revideras för närvarande och kommer att kompletteras med information om residualurin (resturin) och blåsskanning. Rutinen finns i Vårdhandboken samt i Vårdhygieniska rutiner.

Nytt inom patientsäkerhetsorganisationen

Chefläkargruppen
Två nya chefläkare inom sjukhusvården Erik Falk och Hanna Royson. Norbert Nemet tillfälligt utökat uppdrag som chefläkare som omfattar både Psykiatri rehab hab och Rättspsykiatrin.

Patientsäkerhetsutvecklare sjukhusvården- ny funktion
Lise-Lotte Augustine från hösten 2026. Håller tillsammans med chefläkarna inom sjukhusvården ihop patientsäkerhetsarbetet inom verksamhetsområdet sjukhusvård och är sjukhusvårdens representant i LSG Patientsäkerhet

Pågående och planerade utvecklingsarbeten

Fortsatt arbete med att utveckla Frenda, Folktandvårdens nya journalsystem

Ny parodontal journal införs under hösten 2026. Den nya parodontala journalen ska underlätta för behandlarna att använda rätt klassificering för diagnostiken. Inför det införandet så kommer en journalgranskning att genomföras där patienter med parodontal behandling granskas utifrån diagnostik och journalföring Uppföljning sker med samma upplägg när journalen har varit i bruk en bit in på 2027. Planeringen av kvalitetsdialoger pågår. Tanken är att patientsäkerhet och verksamhetens indikatorer ska belysas ute i verksamheten. Planen är att det ska sjösättas under våren 2027.

Kloka kliniska val

Olle Bergström, ordförande medicinska kommittén och Pär Lindgren regional chefläkare, har informerat om Kloka kliniska val på en rad enheter inom regionen. Nästa steg är att skicka ut en enkät för att se vilket arbete som görs inom olika verksamheter. Tillsammans med kommunikationsavdelningen kommer information riktad till medarbetare och patienter att tas fram. Kloka Kliniska Val

Läkemedel- summering av workshop

LSG patientsäkerhet och Medicinska kommittén genomförde en workshop om säker läkemedelshantering med drygt 60 deltagare från olika professioner och verksamheter. Fokus låg på att dela kunskap, erfarenheter och diskutera hur säkerheten kan stärkas ur både patient- och medarbetarperspektiv. Deltagarna pekade särskilt på kunskap, kompetens och kommunikation som avgörande framgångsfaktorer. Viktiga förbättringsområden som lyftes var regelbundna läkemedelsgenomgångar, stärkt samverkan, bättre IT-stöd, ökad patientdelaktighet och en lärande säkerhetskultur.

Workshoppen upplevdes som relevant och inspirerande, med stor uppskattning för de tvärprofessionella diskussionerna. Flera deltagare planerar att fortsätta dialogen i sina verksamheter. LSG patientsäkerhet och Medicinska kommittén arbetar nu vidare med att ta fram konkreta stöd och insatser utifrån de identifierade behoven. För mer information kontakta patientsakerhet@kronoberg.se.

Trygga råd

LSG patientsäkerhet återupptar arbetet med Trygga råd (Safety Netting), ett strukturerat arbetssätt som stärker patientsäkerheten genom att ge patienter tydlig information om vad de kan förvänta sig efter ett vårdbesök, när de bör söka vård igen och vart de ska vända sig vid försämring. Arbetssättet ökar möjlighet till mer patient delaktighet och

trygghet samt bidrar till att rätt vård ges i rätt tid. Den 3 november samlades deltagare från flera verksamheter för en workshop med fokus på framtida arbetssätt, implementering och vilket stöd som behövs för att införa Trygga råd i den kliniska vardagen. Under dagen medverkade en gästföreläsare med erfarenhet av att utveckla och införa arbetssättet. Regionens resurspersoner med egen vård- och närståendeerfarenhet deltog också och bidrog med viktiga perspektiv i det fortsatta utvecklingsarbetet. För mer information kontakta patientsakerhet@kronoberg.se.

Mer information om Safety netting:

Kompetenssäkring vid användande av medicintekniska produkter

Medicintekniska produkter används dagligen i vården för att förebygga, övervaka, diagnostisera samt behandla eller lindra sjukdom och funktionsnedsättning. Exempel på sådana produkter är blodtrycksmätare, personlyftar, rullstolar, infusionspumpar och andra hjälpmedel som används i patientnära arbete. För att säkerställa en säker användning krävs att medarbetare har rätt kunskap och kompetens.

Mot bakgrund av att det idag saknas en enhetlig struktur och tydlig ansvarsfördelning för hantering av kompetenskort har ett uppdrag initierats för att stärka regionens arbete inom området. Som en del av uppdraget genomförs en omvärldsbevakning för att kartlägga hur andra regioner arbetar med kompetenssäkring vid användning av medicintekniska produkter. Resultatet kommer att utgöra underlag för fortsatt utveckling av en regiongemensam struktur, tydligare ansvarsfördelning och ett mer enhetligt arbetssätt. För mer information kontakta patientsakerhet@kronoberg.se.

Uppföljning, analys och lärande

Kvalitet och patientsäkerhetsarbete i Stratsys. KPA

Nu finns Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete (KPA) i Stratsys som hälso- och sjukvårdens gemensamma stöd för uppföljning och förbättringsarbete. Kvalitet och patientsäkerhet är två sidor av samma mynt, där god kvalitet i vårdens processer, arbetssätt och resultat är en förutsättning för en säker vård. KPA hjälper verksamheterna att omsätta målen i Handlingsplan för säker vård i praktiken genom att samla mål, resultat, statistik, analyser och åtgärder på ett ställe. Med en gemensam struktur och validerade data får vi bättre förutsättningar att följa utvecklingen, identifiera förbättringsområden och lära av våra resultat över tid. Läs mer om kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet, tillgängliga stöd och verktyg på sidan för patientsäkerhet.

Markörbaserad journalgranskning

En ny regionsgemensam riktlinje för markörbaserad journalgranskning har tagits fram för att skapa ett enhetligt arbetssätt inom Region Kronoberg. Markörbaserad journalgranskning är en etablerad metod för att identifiera vårdskador, risker och förbättringsområden i vården och utgör ett viktigt underlag i det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Riktlinjen beskriver syfte, ansvar och genomförande av journalgranskningen samt hur resultat ska användas för lärande och förbättring. Dokumentet kommer inom kort att publiceras på Vårdgivarwebben

Ny mall Patientsäkerhetsberättelse:
Patientsäkerhetsberättelse | Kunskapsstyrning vård | SKR.
Kommer läggas in i rapportdelen i KPA innan årets slut

Socialstyrelsens ” Aktuellt om patientsäkerhet”

Den 3 december bjuder Socialstyrelsen, Nationell samverkansgrupp (NSG) patientsäkerhet och Löf bjuder in till Aktuellt om patientsäkerhet, ett digitalt forum som riktar sig till dig som arbetar med patientsäkerhet på lednings- och strategisk nivå i kommun och region i olika roller.

Uppdaterad riktlinje riskanalys patientsäkerhet

En uppdaterad riktlinje för riskanalys har tagits fram för att förtydliga arbetsmetod, ansvar och process för centralt stöd vid patientsäkerhetsriskanalyser. Inom patientsäkerhetsområdet används en nationellt vedertagen metod för riskanalys. Metoden och tillhörande stödmaterial tillhandahålls av LÖF och ska användas vid genomförande av patientsäkerhetsriskanalyser. Från och med hösten 2026 ska patientsäkerhetsriskanalyser dokumenteras och hanteras i Stratsysprodukten KPA (Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete). Syftet är att skapa ett enhetligt arbetssätt, stärka den regionala uppföljningen och möjliggöra sammanställd analys av risker ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Dokumentet finns publicerat på Vårdgivarwebben.

Kunskap och kompetens

Kommande utbildningar inom patientsäkerhet

- 19 och 21 Januari 2027
  Basutbildning för undersköterska, omvårdnadsassistent och skötare
- 28 januari, 10 och 11 februari 2027
  Säker kommunikation
- 2 februari och 2 mars 2027
  ProAct Slutenvård

- 4 februari 2027.
  Grundläggande utbildning i patientsäkerhet för personal inom Hälso-och sjukvård/tandvård som har varit anställda kortare tid än 2 år.
- 17 februari 2027
  ProAct Psykiatri
- 1 mars 2027
  Infartsutbildning för nyanställd sjuksköterska
- 2 Mars 2027
  ProAct Primärvård
- 4 Mars 2027
  Säker Läkemedelshantering
- Digitala utbildningar
  Kort introduktion i Offentlighet och sekretess / Bild och ljudinspelning
  Diagnostik säkerhet
  Socialstyrelsen e-utbildning

Temamånader och aktiviteter

Nu finns en uppdaterad sida för aktiviteter och utbildningar inom patientsäkerhet. Nytt för 2027 är att det varje torsdag 15.00-15.30 under temamånaderna erbjuds nyheter, utbildning och information inom det aktuella temat.

Utöver det kan kompletterande aktiveter pågå ute i de olika verksamheterna. Just nu pågår trycksmånaden med trycksårscupen ute i sjukhusvården. ProAct är temamånad för januari och i mars är det fokus Läkemedel.